

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33030
Nom	Musicoteràpia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1202 - Grau de Fisioteràpia	Facultat de Fisioteràpia	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1202 - Grau de Fisioteràpia	17 - Musicoteràpia	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BERNABE VILLODRE, MARIA DEL MAR	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

La Musicoteràpia és una professió aliada del camp de la salut que utilitza la música i les activitats musicals per tractar diferents necessitats físiques, psicològiques, cognitives i socials de persones amb discapacitats. És un procés d'intervenció sistemàtica, on el terapeuta ajuda al client a obtenir millores en la seva salut a través de les experiències musicals i de les relacions que puguin desenvolupar-se a través d'elles. La Musicoteràpia és art, ciència i procés interpersonal: art perquè té a veure amb la subjectivitat, la individualitat, la creativitat i la bellesa; ciència perquè té a veure amb l'objectivitat i la veritat; i procés interpersonal perquè té a veure amb l'empatia, la comunicació i la influència recíproca. Per això, en aquesta assignatura es pretén una aproximació als beneficis de l'estudi de la Musicoteràpia als fisioterapeutes, perquè a través de la reflexió i la innovació creativa puguin dissenyar intervencions terapèutiques en el seu camp, aprofitant les aportacions d'aquesta disciplina.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1202 - Grau de Fisioteràpia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàprien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Conèixer i comprendre la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social. Conèixer i comprendre la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Cooperar de forma efectiva amb tot l'equip multidisciplinari.
- Treballar en equip.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar el treball.
- Conèixer els fonaments teòrics de la musicoteràpia.
- Valorar els efectes psicofisiològics de la música.
- Relacionar els diferents aspectes del desenvolupament humà amb la vivència musical.
- Conèixer la metodologia de la musicoteràpia.
- Aplicar les diferents tècniques musicoterapèutiques aplicades en fisioteràpia.

- Desenvolupar la creativitat rítmica susceptible de la seua aplicació en f fisioteràpia.
- Aplicar la musicoteràpia en la rehabilitació motora.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

S'espera que els estudiants adquireixin coneixements bàsics sobre els tòpics i tècniques que es desenvolupen en aquesta disciplina perquè pugui implementar en el seu futur treball determinats aspectes que puguin complementar la seva intervenció amb els pacients.

Igualment es pretén facilitar un espai i un temps de reflexió al voltant de la combinació de les dues disciplines per generar estudis que ampliïn, d'una forma creativa, els recursos d'interacció i intervenció amb els pacients per part del fisioterapeuta.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Aproximació a la musicoterpia

Aproximació, anàlisi i reflexió sobre les diferents definicions aportades per diverses institucions que desenvolupen aquesta disciplina.

Models de musicoterapia.

Investigació i aplicació de la musicoterapia en el camp de les ciències de la salut.

2. Psicologia i neurología de la música

La música com a vehicle per al desenvolupament de les àrees cognitiva, social, emocional, afectiva, motora, del llenguatge, així com de la capacitat de lectura i escriptura.

Aproximació a la investigació neurològica : canvis en l'anatomia cerebral i les connexions entre les neurones relacionades amb la música.

Funció terapèutica de la música.

Musicoterapia hospitalaria.

Música y Alzheimer.

Música y Parkinson.

Música y geriatría

3. Música, moviment i respiració

Conceptualització de ritme.

Ritmes binaris, ternaris i quaternaris.

Funció del ritme en la rehabilitació motora.

La respiració musical: conceptes clau.

Aplicacions terapèutiques de la tècnica vocal en Fisioteràpia respiratòria.

Aplicacions terapèutiques de la Flauta de Bec en Fisioteràpia respiratòria.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Resolució de casos pràctics	20,00	0
TOTAL	100,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge de la matèria, està emmarcada en la teoria cognitiva constructivista de l'aprenentatge, que subratlla el paper essencialment actiu de l'estudiant. Aquest serà el protagonista del seu procés educatiu i tractarà de desenvolupar un aprenentatge significatiu basat en els coneixements previs. El docent actuarà de mediador i facilitador de l'aprenentatge utilitzant tècniques motivadores, de modelatge, la maièutica, la introspecció i la resolució de problemes.

AVALUACIÓ

L'avaluació de les competències adquirides per l'estudiant serà contínua, basant-se en les qualificacions obtingudes en les activitats realitzades al llarg del desenvolupament de la matèria. Igualment, serà sumativa i es contemplaran els següents percentatges: assistència (20%), participació i actitud durant les pràctiques que s'han de lliurar en finalitzar cada sessió (35%) i el treball final a partir d'un supòsit pràctic (45%) que tindran de preparar a casa i portar a classe el dia de la convocatòria oficial de l'examen. D'aquesta manera, sumaran el 100% de la qualificació final.

Aquells estudiants que per motius justificats no puguin assistir a classes (prèvia reunió amb el docent encarregat de l'assignatura), tindran uns criteris de qualificació diferents: 70% exercici pràctic amb el suport dels materials de l'assignatura i un 30% les activitats pràctiques. En aquest cas, l'estudiant haurà de lliurar les pràctiques a la fi de cada setmana, però el resultat no podrà ser major a 7.

Aquells estudiants que no contactin amb el professorat per justificar la seva absència de classe i no realitzin el lliurament de pràctiques, tindran una avaluació diferent: el 100% de la qualificació es correspondrà amb l'exercici pràctic (amb suport dels materials de l'assignatura).

Els exàmens de primera i segona convocatòria no variaran pel que fa a el model ni els continguts exigits.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Poch, S. (1999) Compendio de Musicoterapia. Vol I y II. Herder: Barcelona.
- Benenzon, R. (2000) Musicoterapia. De la Teoría a la Práctica. Barcelona: Paidós.
- Benenzon, R. (1989) Manual de Musicoterapia. Buenos Aires. Paidós.
- Bruscia, K. (1997) Definiendo Musicoterapia. Salamanca: Amarú.
- Benenzon, R; Gainza, V. y Wagner, G. (1997) Sonido, Comunicación y Terapia. Salamanca. Amaru.
- Davis, W.; Gfeller, K. y Thaut, M. (2000) Introducción a la Musicoterapia: Teoría y Práctica. Barcelona: Boileau.

Complementàries

- Alvin, J. (1978) Musicoterapia. Buenos Aires. Ricordi.
- Darrow, A. (2004) Introduction to Approaches in Music Therapy. USA: AMTA
- Lecourt, E. (2005) Analisis de Grupo y Musicoterapia. Vitoria. AgrupArte
- Sabbatella, P. (2003). Musicoterapia Aplicada: Metodología y Evaluación en Parálisis Cerebral y Discapacidades Físicas afines. En AAVV: Musicoterapia 2002.
- Wigram, T. (2005) Improvisación. Métodos y técnicas para clínicos y estudiantes de musicoterapia. Vitoria, AgrupArte